

ved at blive bygget op, er da foreløbig brudt sammen under det uventet haarde Tilbageslag, og hvad der er det værste, den radikale Aand, der har inficeret vort Liv og Tænke-maade i langt højere Grad, end man til daglig er opmærksom paa, har med Triumf genoptaget sit underminerende Arbejde med hele sin negative Styrke. I Virkeligheden er alle de store Problemer, som i denne Stund taarner sig op for vort Samfund, og som ogsaa har præget denne Finanslovdebat i saa enestaaende Grad, mere eller mindre direkte Konsekvenser af ydre Forhold; Vekselvirkningen mellem Danmark og den store Verden ude omkring er disse Sagers inderste Kærne, dansk ydre Politik følgende deres Ramme. Efterhaanden som vi skrider videre i den Udvikling, vi nu er inde i, vil dette sikkert blive erkendt fra alle Sider.

Naar den radikale Opposition netop nu retter sine Angreb paa Regeringen, er man Vidne til en besynderlig Situation. Radikalismen bebrejder Venstres Regering, at den adopterede Radikalismens Veje. Thi i sin Mangel paa aktiv Optræden i de Spørgsmaal, hvorom der her er Tale, handler den nuværende Regering kun i det nævnte radikale Dogmes Aand, saa sandt som Regeringens Løsen i alt Fald indtil nu har været, at man saa vidt muligt ikke maa prøve paa at afvende Begivenhedernes Gang og senere Verdensudviklingen ved selv at træde op og gribe ind, hvor den vedrører vort Land og dets Arbejde. Efter bedste Mønster retter man i Stedet Blikket indad, og det skal ganske vist erkendes, at man gør sig de bedste Anstrengelser for inden vore egne fire Vægge at raade Bod paa Følgerne af de Storme, som uhindret slaar ind gennem Danmarks aabne Døre.

„Do ut des“ er det økonomiske Løsen, der regerer Verden over, regerer med en Styrke, der er mangefoldigt øget under Krigens Paavirkning. Danmark alene benytter endnu i sin økonomiske Politik, ja i de seneste Dage tilsyneladende endog i sin udenrigspolitiske Politik det gamle: Jeg giver stadig væk, selv om du ikke giver, ja, selv om du endog giver mig baade Ubehageligheder og Vanskeligheder i Stedet. Der var ganske vist i Venstres Ordførers (Brorsen) Tale en vis Antydning af, at hvor det gjaldt den danske Kødexport til Norge, kunde den megen Radikalisme maaske fraviges. Senere har det ærede Medlem Hr. Brorsen i nogen Grad gradueret sin Opfattelse, og jeg forstaar det nu saaledes, at Hovedregelen stadig staar ved Magt trods Kødets Fristelser.

Hvad imidlertid de Radikale har at indvende herimod, forstaar jeg, som sagt, ikke; i Virkeligheden har de da heller ikke noget reelt at indvende, saaledes som man hurtigt opdager det, naar man gennemgaar de Herrers Standpunkt i Industriproblemet. Vi saa jo saaledes forleden, hvordan det ærede Medlem Hr. Rodes harmdirrende Kritik af Regeringens Politik til sidst mandede ud i en formelig Kærlighedserklæring til Venstres told- og skattepolitiske Idealer, som Taleren ikke syntes helt uvillig til i givet Tilfælde at overtage og haandhæve. Derimod maa vi andre nok have Lov til at udtrykke vor Beklagelse, og jeg for mit personlige Vedkommende vil gerne gøre det under det nedslaaende Indtryk af, hvor store Kredse denne Politik endnu har bag sig i vort Folk. Det nytter imidlertid lidet, at man giver Grundprincipperne i denne Politik Betegnelsen Idealer; saa snart man er udenfor Danmarks Grænser, vil man møde den stik modsatte Opfattelse heraf.

Naar jeg før strejffede vor Udenrigspolitik, sigtede jeg ikke til de dansk-russiske Forhandlinger, som jeg i Aften skal lade ligge, da jeg forstaar, at de endnu fortsættes; jeg vil dog blot her betone, at jeg tror, der ogsaa paa dette Omraade er Brug for noget større Perspektiver i vort Syn, ligesom jeg i Anledning af den Fremgangsmaade, som har været anvendt i denne Sag — jævnfør Konferencen med de fire Partiers Ordførere — stærkt maa hævde, at her er dog et Eksempel, der viser, hvor god Brug der havde været for det Rigsdagens udenrigspolitiske Udvalg, som vi fra konservativ Side krævede ved Forhandlingerne angaaende Loven om Udenrigsstyrelsen. Vi fik, den Gang vi fremsatte dette Forslag, den Besked, at de Herrer Diplomater skulde nok klare Sagerne selv. Selvfølgelig, det er udmærket, hvis saa er. Men hvis man paa den anden Side vil lave alt for megen Udenrigspolitik udenom den danske Rigsdag, saa maa man ogsaa tage Konsekvenserne heraf. Jeg advarer imidlertid indtrængende imod, at man gaar for vidt ad den Vej.

Det, jeg imidlertid ganske særlig ønsker at omtale, er den lige saa pinlige som beklagelige Konflikt, der er trukket op mellem vort Land og en af de Nationer, som vi i løftede Stunder betegner som en Broder-nation, ganske vist ogsaa her uden altid at være sikker paa, at Forholdet er vice versa. Jeg mangler Forudsætningerne for at komme dybere ind paa denne Konflikt; men allerede herved er der en Skavank, thi jeg fremkommer med denne Udtalelse efter at have hørt den danske Udenrigsministers Udtalelser om